

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemani velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznani (inzerati) se sprejemajo in velja tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 258.

V Ljubljani, v sredo 11. novembra 1891.

Letnik XIX.

Odkod — kako — kam?

IV.

Klasične priče.

„Narod“ toži vedno le „bojevitke kapelane“ in hkratu tako milo hvali stare „častite duhovnike“, „ki so skupno delovali z njimi za narod.“ Poglejmo pa od bliže te stare veterane duhovske, ki so bajé z „Narodom“ in z liberalci v „caker šli“. „Narod“ méni nedvomno one duhovnike, ki med nami sploh slovó kot navdušeni Slovenci, pisatelji, pesniki, politiki itd., n. pr.: Slomšek, Einspieler, Majar, Trstenjak, Raič i. dr.

Navadno nam tudi te stavite v vzgled. Ljubi moji, vzemite si jih v „eksempelj“ vi, mi smo že davno njih učenci. Uverjeni pa smo, ko bi blagi Slomšek vedel, da vi njega sedaj nam stavite v vzgled, v grobu bi se obrnil. Torej dajte pokoj njegovemu spominu!

Vzemite si v roke IV. del Slomškovih spisov in prečitajte knjigo od konca do kraja. Pili boste tečno dušno hrano, ki vam bo povedala, kaj je pravo rodoljubje, in pojasnila sedanje naše tožno stanje, v njej ni strupa, katerega je polu vrtoglavi „Narod“.

Odprimo knjigo na str. 221. Naslov spisu je „Milo potožilo“. Tu vam here mož, gospôda „Narodova“, ki ga nam stavite v vzgled, še iz groba levite. Le poslušajmo ga, kako vzdihuje: „Pisano je: „Bom udaril pastirja, in razkropile se bodo ovce črede.“ To žalostno prerokovanje se hoče sedanje dni tudi med Slovenci po mnogoterih krajih ponavljati. Milo tožuje sv. mati katoliška cerkev in ožaluje svoje zaslepljene otroke, kateri ne vedó, kaj hudega delajo, zaničevaje namestnike božje. Kaj so vam storili, Slovenci vi, vaši dušni pastirji? Vam niso skrbno večne resnice v cerkvi in v šoli razlagali? Vas niso mlade in stare lepo učili? — Vi jim pa

zdaj ušesa zapirate, kadar vam kaj oznaniti morajo, kar ni po vaših posvetnih željah. Ali ne veste, da so tudi judje ravno tako delali, ko jim je usmiljeni Jezus resnico pravil? Ako vam resnice ne povedó, prepričajte jih; vam pa resnico pravijo, zakaj jih ne poslušate? Ali ne veste, da vam jih je Kristus poslal, ki govori: „Kdor vas posluša, mene posluša; kdor vas zaničuje, mene zaničuje.“ Kaj so vam storili, Slovenci vi, posvečeni mašniki vaši, da jih veliko vas tako slabo spoštuje in se nad njimi povzdiguje o d sovražnikov svete vere nadraženi.“

Gospôda, ali čujete, kako milo zveni ta glas iz gomile? Vam je li omečil srca? Gospôda, izpolnite mu milo prošnjo!

Slomšek govori tudi (str. 214) o treh „novih naglavnih grehah“, ki so sad sedanjega stoletja; in ti so: zbornih poslancev kriva volitev, branje škodljivih knjig in zapeljivih časnikov, prekucija starih, dobro spoznanih pravic. Gospôda, imate li dobro vest? Torej volitev slabih poslancev je po Slomšku „naglavni“ greh; greha mora duhovnik varovati svoje ovčice. Vi pa trdite, da politika ni duhovniku nič mar. In branje zapeljivih knjig!

Kako sodi Slomšek o šoli? „Šola pa, če prava ni, je bolje, da je ni.“ „Šola ljudska le tam cvete, kjer duhovni pastirji čez šolo svojo roko skrbno držé.“ „To je sveta reč, pa tudi resnica gotova, da naši šolci, dalje ko v šolo hodijo, v višje šole ko stopijo, manj se Boga bojé in veliko jih sveto vero celó zgubi, kadar svoje šole dovršijo. Strašna zguba za mlade ljudi!“ „Ali nas mar ne uči žalostna skušnja, da učeča se mladina z vsakim letom svojega napredovanja postaja tudi čedalje bolj brezverna, in da le vse prepogosto versko prepričanje in pobožno življenje tembolj gineta, kolikor več se množijo znanosti uma, dokler slednjič našedobni dijaki s šolo vred tudi vere popolnoma ne zapustijo.“ „Tako

so naše šole navadno samo za šolske poskušnje dobre, za življenje pa slabe“ itd.

Tako Slomšek o šoli! Kdo pa je tisti v Slovencih, ki se toli protivi verski šoli?! Kako se strinja ta Slomškova izjava z „Narodom“, ki piše 20. februarja t. l.: „Verska šola z vsemi pritliklami je le prisiljena bojna parola, za katero se ne moremo ogrevati, ker vsaj za slovenske pokrajine nima najmanjše praktične vrednosti.“ 23. februarja: „V interesu naše narodnosti, pa tudi v interesu vere je, da se ne povekša vpliv škofov na šolo.“

Gospôda, ali sami silno malo poznate Slomškega, da se nánj sklicujete, ali pa imate nas za tako gorostasne nevedneže, da nas s tem hočete slepiti. Ali ne uvidite, kako silno smešite sami sebe?

Kaj pa starosta Einspieler? Gospôda, čitajte njegove liste: „Slov. prijatelja“, „Kärntner Volksstimmen“, „Slovenca“ (njegovega) itd., čitajte „Mir“ od njega začetka pa doslej, in prepričali se boste, kakšnega duha je bil slavni Andrej, katero mišljenje je polnilo njegovo veri in narodu vedno zvesto srce. Spomnite se besed, katere je govoril pri svoji zlati maši prisotnim čestilem svojim: „Slovenci, bodite verni, ostanite zvesti katoliški cerkvi, rimskemu papežu, naj pride, karkoli drago. Vera je podlaga sreče za vsakega človeka, pa tudi za vsak narod; narod brez vere ne more biti stalno srečen. Slovenci, ostanite pa tudi zvesti besedi materini, slovenskemu jeziku; ostanite Slovenci, zvesti Slovenci do smrti; naj nas nasprotniki psujejo, naj nas ometavajo z blatom ali napadajo s kamenjem, — vse zastonj, mi smo in ostanemo Slovenci. Tema dvema svetinjama ostanite Slovenci zvesti: veri katoliški in besedi materini!“

Gospôda, ako ga res kaj častite, izpolnite to njegovo „oporoko“. Bil je izkušen mož; v borbi za narod je osivel, med njim je živel, z njim se veselil in trpel — „narodni mučenik“. Znal je torej

LISTEK.

V dan svetega Martina.

O velikem svetomartinskem spominu, koji se je svojedobno proslavljaj v dan smrti tega svetnika (dné 11. novembra) in so celó v predvečer zvonili z zvonovi, ostalo je mlajšemu pokolenstvu samo godovanje, pri katerem so gosi in roglji, takozvani martinski, glavna jed. Radi tega pravijo, da „gos o sv. Martinu najlepše poje“, zlasti onemu, ki proslavlja sv. Martina, sedé pri poliči dobrega vina.

Sv. Martin*) se v obče smatra kot zavetnik drobnice in kuretine, zlasti gosij, katere so ga izdale, ko ga ljudstvo hotelo radi njega lepih činov in svojstev izvoliti za škofa. Sv. Martin se je branil v svoji pohlevnosti vzprejeti to dostojanstvo in se skrije pred ljudmi v hlev med — gosi, in ko ga iščejo, so ga ljudem ovadile s svojim ščebetanjem in gaganjem. Radi tega ni samo pri nas v Slovencih običaj, temveč i na Češkem, Poljskem in Pruskem v ta dan in v ta spomin klati gosi — to je Martinje gosi.

Hoče li gospodar, mojster ali oče služinčadi, da slednja ostane pri njem i nadalje v službi, mora dobiti ooldne v sv. Martina dan pri obedu starši blapec ali dekla „gosje stegno“, da bo „pridno le-

tala“, nižji hlapec (pastir) ali učenec „gosjo perut“, da bode pri delu „marljivo letal“. Ako se opusti ta običaj, služinčad sicer molči, vendar se čuti razžaljeno in gre raje iz službe. Gospodar ali mojster, ko je vse obdaril okolu mize, pridrži za se jetra in srce, iz teh neki more prerokovati bodočne reči kakor paganski vedeževalci.

So li jetra povsem bela, pomeni to, da bode palo mnogo snega in da bode huda zima; so li jetra višnjevkasta, prorokuje srednjo, snegoblatno zimo; uzre na njih višnjevkaste lise domačim naznani toplo zimo, a mnogo dežja in blata. Je li zadnji konec siv, nastala bode huda zima pred Božičem in če je vsa sivkasta, bode vsa zima huda. Naposled vlečeta mojster in njega žena ali pa gospodar in gospodinja popolnem obrano in dobro posušeno gosje ogrodje; kojemu ostane krajši konec, umrl bode prej in obratno.

Gosje luske ali slečeno kožico devajo pod noge v črevlje, to je baje dobro zoper potenje; utikajo se tudi med prste, da ne rastó kurja očesa.

Spomin sv. Martina se še dandanes zlasti obhaja med severnimi Slovani, na Češkem in Poljskem, in sicer s pečenimi roglji in svetomartinjimi rogači. Po nekaterih krajih je pekó v podobi govejih rogov, zopet drugje v podobi podkovic. Martinje roglje pekó iz pšenične moke, kvasnic in mleka ter jim devljejo vmes maka ter nas spominjajo usmiljenega čina sv. Martina, ko je jahal kot vojak na

konju v Amiens in ugledal na pol zmrznenega prosjaka ob cesti. Martin preseka svoj plašč z mečem in z jedno polovico ogre ubožca.

V dan sv. Martina je konec paše po pašnikih za govejo živino in drobnico, in radi tega pekó gospodinje „martinje roglje“, koje delé med posle, izstopivše iz službe, ali pa onim, službo nastopivšim; zato je nazivljejo „Martinove“, kar pomeni, o sv. Martinu službo premenečo služinčad, in „martinovanje“ pomeni toli, kot ostaviti službo, na Dolenjskem pa radi tega, ker v predvečer sv. Martina „krsté vino“.

Če tudi v svetem Miheli
Nógradi grozda prav nič imeli,
Vendar po preobilnem vinu
Glava boli o svetem Martinu.

Sv. Martin je postal v šestnajstem letu dóbe svoje konjenik v rimski vojski, a je ostal pri nji pet let. Zatorej si ljud predstavlja doslej sv. Martina kot konjenika, in sicer na belem konju. Kedar njega godu dan naletava prvi sneg, pravijo na Češkem, da je sv. Martin prišel „na belem konju“, prične se torej zima. Torej slóve pri njih tudi poučenje: „Na sv. Martina, dož se sinku komína (peči)“ — ali: „Na sv. Martina konfírá (se kadi) se z komína.“

Cigan pa rajši podkuje Juriju konje zastonj, nego Martinu za novce, kar pomeni, da bolj ljubi Jurija, ker je toplejši, nego Martina. „Ide li gos v sv. Martina dan čez led, kopala se bode še dolgo

*) Büdinger, Prof., „Oesterr. Geschichte, Legenden des hl. Martin in Pannonien“.

prav dobro, česa je Slovencem treba, in ravno on je posebno poudarjal sv. katoliško vero kot temelj slovenski narodnosti.

Za las jednaka načela so vodila vraga mu prijatelja in neumornega sobojevnika, „moja bodočnosti“, — Majarja.

Kaj pa Davorin? Čitajte „Novice“; v nje je pisal članke, v katerih je izražal svoja načela, in dobro sta se razumela z očetom Blaiweisom, s katerim pa ste vi prišli navskriž. Iz njegovih spisov bi mogli navesti celo kopo odločno konservativnih, katoliško-narodnih izjav, izmed katerih pa navedemo le sledečo: „Ostanimo torej mi, kateri se med izobražene štejemo, na visoki stopinji nravnosti, in tako bomo obvarovali tudi narod naš nezdravih idej in narodne propasti. Naroda slovenskega je majhno število; nepogode stoletij, so ga silno vzdrmale. Vendar še je ostal čvrst in zdrav med vsemi nezgodami, ko so drugi večji narodi izginili s pozorišča sveta. Kaj neki ga je ohranilo? Krščanstvo. — Ostal je zvest sin svoji cerkvi — in ta je bila zavetje jeziku njegovemu in samostalnosti njegovi. Vodimo ga torej dalje naprej po zelenih livadah večnih resnic, in on bode postal krepak, čvrst in zdrav, dokler previdnost božja bode trpela različne narode in različne jezike! Bog pomози!“

Torej, gospôda, zopet „krščanstvo in cerkev“!

In Božidar? Isto velja o njem, kakor o Davorinu. Le prečitajte njegove govore in spise. Obema so na stare dni presedali „Mladostenci“ in njih zaletalasti kozli, katere so hoteli v politiki preobračati, narodu slovenskemu v škodo.

Sedaj pa še Strossmayer, katerega bajé toliko častite, katerega ime vam je vedno na jeziku, po čigar kopitu bi radi tudi naše „bojevitke kapelane“ umerili! Gospôda, kar smo rekli o ravno omenjenih slovenskih veljakih - duhovnikih, zlasti o Slomšeku, isto velja — trikrat potencirano — o Strossmayerju. Čitajte njegove z apostolskim navdušenjem pisane pastirske liste, iz katerih liki sonce jasno odseva vzvišenega vladike zlat značaj. „Slovenec“ in „Rimski Katolik“ sta vam že opetovano jasno dokazala iz istih listov, da ste si vi, gospôda „Narodova“, in vzvišeni djakovarski biskup v načelih diametralno nasprotni. Kolikokrat je on že poudarjal, da kdor ni zvest cerkvi in veri, tudi nizanesljiv, dober narodnjak, nitizvest državlján. Uprav v letošnjem postnem pastirskem listu pravi med drugim: „Zdi se mi, da oni ljudje, ki ne vedo, kaj je vera in zvestoba do Boga, ne morejo se tudi zavedati, kaj je vera in zvestoba do vladarja.“ Posnemajte njegovo navdušenje za slavo božjo, navdušenje za Rim, s katerim slovi po vesoljnem svetu, katero pa nam štejete v zlo! Uvideti pa morate, gospôda, ako imate še kaj razsodnosti, da je skrajna aroganca, predrznost in zlobnost, ako uporabljate častito ime sivolasega biskupa v svoje nečastne nakane in spletke — zoper Rim! Gledé na to vas prosim, ako res

kaj spoštujete in častite slavnega moža: ne blatite in agramotite več dike jugoslovanske duhovščine s tem, da ga private med svoje, ker razlikujete se od njega, kakor noč in dan!

O narodnem mišljenju omenjenih mož vém, da ne dvomite. Pojasnili pa smo njih versko stališče, katere vi s tem zanikate, da jih nam v vzglad stavite. Stranka, ki se bori načelno zoper vero in cerkev katoliško z vsemi sredstvi, poveljuje hkratu duhovnike. Primerjajte le pastirske liste Strossmayerjeve z „Narodom“ ali „Brusom“! Kolika krivica in nečast se godi tem slavnim možem! Da to je zahvala naših liberalcev!

Politični pregled.

V Ljubljani, 11. novembra.

Notranje deželo.

Delegaciji sta se predvčeraj sešli. Kranjski delegat je Suklje, namestnik njegov poslanec Klun. V prvi seji je avstrijska delegacija volila odseke. V budgetni odsek voljen je mej drugim tudi poslanec Suklje. Budgetni odsek avstrijske delegacije je velicega pomena. V njem se vrše najvažnejši razgovori, kajti v plenumu se v delegaciji stvari ne razpravljajo na dolgo in široko, kakor v državnem zboru. V ogerski delegaciji, ki je izvolila predsednikom grofa Zichy-ja, se je delegat Beöthy nad tem spodtikal, da v ministerstvu vnanjih zadev ni noben Oger sekcijski načelnik. Finančni minister Kallay je govornika potolažil, da bode kmalu jeden Oger dobil drugo sekcijško načelnitvo. Zahteva ogerskega delegata pa ni zakonito utemeljena, samo v navedbi je nekaj časa bilo, da je bil jeden sekcijski načelnik Oger. Vidimo torej, kako znajo Madjari braniti svoje tudi le dozdevne pravice.

Položaj. „Przeglád“ piše se z Dunaja, da so se vse skupine državne zbornice preverile, da sedanjí položaj ne more več dolgo trajati, in se torej mora sestaviti trdna večina. Ta list misli, da se bodo v kratkem zgodile važne premembe v parlamentarnem položaju.

Desnica. Te dni je imel sejo klub konservativcev in se je razgovarjal tudi o tem, da bi nekaterniki radi klub razbili. Vsi člani so se pa izrekli, da je obstanek Hohenwartovega kluba potreben v državnem opirju. V klub je vstopil tudi princ Ivan Schwarzenberg, ki dosedaj ni bil v nobenem klubu.

Hohenwartov klub. Slovenskemu radikalnemu dnevniku ne ugaja, da hoče dr. Ebenhoch pri generalni debati o finančnem zakonu govoriti o šolskih terjatvah nemških konservativcev. Zanimivo se mu zdi, da smejo nemški konservativni člani Hohenwartovega kluba počenjati, kar hočejo, dočim slovenski poslanci sploh ne smejo kaj storiti in govoriti. To je zopet nesramno zavijanje resnice. Vsakdo, kdor se bavi natančneje z dnevno politiko, vé, da se v Hohenwartovem klubu z vsem jednako postopa. Če imajo res nemški konservativni poslanci tako prednost, radi bi vedeli, kateri je govoril pri generalni budgetni debati. Pri generalni debati o finančnem zakonu bode pa govoril gotovo tudi kak slovenski poslanec.

Bukovina. Deželni šolski svet v Bukovini je sklepil, da se bode na ženskem učiteljskem v Crnovicah učila poljščina kot učni predmet. Dosedaj

se poljščina ni učila v tem zavodu in so se zaradi tega Poljaki pritožili.

Ogerska. Ogerski ministerki predsednik se je proti nekemu poslancu v zasebnem govoru izjavil, da vlada ne misli na to, da bi razpustila zbornico poslancev, predno jej poteka volilna doba.

Vnanje deželo.

Italija. Predvčeraj je italijanski ministerki predsednik Rudini v Milann govoril pomenljiv govor. Razvil je političen program sedanje vlade. V notranji politiki je pred vsem naloga sedanje vlade, vrediti finančne razmere. Pri sklepanju trgovskih pogodb vlada gleda, da ne škoduje domači obrtniji, in pospešuje izvoz kmetijskih pridelkov. Proti Vatikanu se bode Italija držala sedanje politike. Garanejskega zakona ne misli premeniti. Ministerski predsednik je celó obetal, da bode vlada skrbela za varnost romarjev v Rimu. Govoreč o vnanji politiki je Rudini naglašal, da je upanje, da se ohrani mir. Zveza z Nemčijo in Avstrijo ima le defenzivni značaj. Italiji je pred vsem na tem, da se ohrani status quo ob Sredozemskem morju. Z Rusijo je Italija v prijateljskih odnosih, kar povečuje upanje na ohranjenje miru. Vlada si tudi prizadeva ohraniti zaupanje Francije, ogiblje se vsega, kar bi utegnilo motiti to zaupanje.

Rusija. Ruski nihilisti razširili so novico, da je car ukazal, naj se državna posestva razdelé mej revne kmete. Občinski uradi so sedaj preobloženi s prošnjami za podelitev državnega posestva. Najsitneje seveda je to, da kmetje ne hoté verjeti, da so nalagani, urade dolžé, da jih hoté goljufati za zemljo, katero je podaril dobri car. Nihilisti so to vest razširili, da bi vzbudili nevoljo proti uradam, kar se jim je posrečilo.

Srbija. Radikalni „Dnevni list“ hudo napada metropolit Mihaela. Mej drugim pravi, da je ta mož največji sovražnik naroda srbskega. V Rusiji naj bi vendar jedenkrat spoznali, da se ta mož ne sme identifikovati s srbskim narodom. Metropolit je nesreča za Srbijo. Naprednjaki bi se najbrž nikdar ne bili odvrnili od Rusije, da ni metropolit delal zdražb.

Francija. Senat je vsprejel zakon, da se omeji delo žensk in otrok po tovarnah. Otroci pod 13. letom se ne smejo rabiti za delo v tovarnah, delo se omeji na deset ur in na teden je jeden dan počitek. Čudno osvetljuje ta zakon to, da se nedelja ni odločila za počitek. Delavci se tako ovirajo v izvrševanju verskih dolžnostij. Pa tudi v drugih ozirih to ni ugodno, kajti jako neprilicno bode, če ne bodo člani jedne in iste rodbine praznovali istega dne, ker hodijo v razne tovarne.

Brazilijska. Po poročilih iz Amerike, je brazilijska vlada bila prišla na sled neke zaroti in je zatorej proglasila diktaturo. Če je to res, ne more se vedeti, kajti vlada skuša na vse načine svoje postopanje opravičiti. Toliko je gotovo, da so razmere jako nepovoljne in da je odprava monarhije nesreča za deželo.

Chile. Dne 18. t. m. je volitev novega predsednika. Voljen bode gotovo Jorge Montt, ki je jedini kandidat. Jorge Montt je pomorski častnik in se je odlikoval v vojni s Peru-om in Bolivijo. On je začetnik ustaje proti Balmacedi.

Izvirni dopisi.

Iz Gradca, 9. novembra. Navdušenje za katoliško vseučilišče, katero je zanetil mej akademsko

po sv. Martinu.“ — „Hodi li sv. Martina dan gos po ledu, hoditi more še dolgo — bosa.“ — „Martinov led preminja se rad v vodo.“

V istini je pa dokaj ginljive simbolike, da se v nedeljo po imendnevu svetnikovem, koji je toli žrtvoval za blagor ljudstva, da je polovico svojega plašča podaril siromašnemu prosjaku, zavživa tvor, ki ves svoj plašč daruje gospodinjam za tople pernice, žrtvuje ljudstvu vso svojo notranjost in svoje telo drage volje polaga na pekač ter poje po smrti ljudstvu najprijetnejšo pesen, kojo peva pekóča se goska na ražnju in lepo orumeneyá.

„Anser moritura te salutá.“ — „Umirajoča gos te pozdravlja, o svet!“ — Nu, zakaj bi ji ne spolnili želje njene: na Martinovo! A. S.

Ponočni kralj.

Francoski spisal A. de Lamothe.

(Dalje.)

Prihodnje jutro sedel je Peter na svoji trdi slamnici in premišljeval besede doktorjeve. V tem se duri odpró. Peter vsklikne, vstane in hiti v razprostrti roki — vikarija glengariffskega, ki ga srčno objame in pritiska na srce. Dolgo ni mogel ni jeden, ni drugi spregovoriti besedice; slednjič sedeta na klop. Zaupno, kakor očetu svojemu, razodene Peter svoje srcé vikariju. — Govorila sta irski, a tako tiho, da jetnišničar niti besedice ni mogel umeti;

zato nevoljen vpraša: „Ali ne bode že kmalu konec pohoda?“

V odgovor pokaže mu vikarij karto, podpisano od nadsodnika.

Proti takemu izkazu ni bilo ugovarjati; — vendar je jezno zagodrnjal.

„Ako nimate časa tu stati, prosim, da me kar zaprete!“ dé vikarij.

„Anglež ju res zapre in stori, kakor bi odhajal; nad oknom pa se je videla njega senca, ko se je prihulil k ključavnici in pazno prisluškal.

Smehljaje pokaže Peter na senco in oba nadaljujeta po tiho svoj razgovor.

Dolgo sta se pogovarjala. Vikarij je pravil, kako je Zalika prišla iz agentove hiše, da je preplezala zid in hitela vso noč dalje; kako je čez kerryške gore se podala, da bi prišla v Glengariff — a dospevši do „modrega“ jezera blizu Glengariffa je oslabela in onesvestena obležala. Druzega dne sta jo našla Mihal in Anica, ko sta šla v bližji gozd iskat suhljadi. Povedal mu je, da je z njim potovala in da je v St. Giles-u, ker neizrečeno hrepeni videti ga, in da se nadeja, da dobi dovoljenja od nadsodnika, da ga sme obiskati; pravil mu je o nje žalosti in bolesti, ko je slišala o hudodelstvih svojega zaročenca, kojega se je pa pravični Bog usmili, da more spokorjeno umreti.

Ponosni mladenič povesil je glavo, položil svojo

roko v roko duhovnikovo in solzé v njegovih očeh svedočile so o resničnosti njegovega kesanja.

Vikarij je vstal.

„Kedaj boste zopet prišli, prečastiti?“ vpraša Peter.

„Jutri, da vas spovem, moj sin; potem, ako dobimo dovoljenje, v petek z Zaliko, da bodem vaju poročil —“

„V petek!“ zakliče Peter; „v petek, trinajstega? O nikar ne hodite!“

„Kako? Zakaj? Ali zarada ‚trinajstega‘, kaj?“

„Ne, ne!“ dé Irec in se nagna k duhovniku;

„v petek me bode Irvinghton skušal oprostiti!“

„O, moj Bog!“ vzdihne vikarij; „ta mož bo tedaj vedno mej vami in Bogom!“

„Ne, prečastiti! Zagotavljam vam, naj se zgodi, kar hoče, njega ne bodem več ubogal!“

Žalostno se nasmeji duhovnik.

„Na svidenje tedaj jutri!“ reče na to; „Bog s tabo!“

Ko duhovnik drugega dne zopet pride, zapazil je, da je redarstvo bilo opozorjeno, kajti število čuvajev je bilo podvojeno, obiskovalca so strogo preiskali in mej spovedjo stala sta dva redarja s samokresom v roki pred durmi.

V petek je bilo še hujše; vikarij ni dobil dovoljenja za vstop.

Peter pa je bil razburjen ves dan; proti večeru postala je vznurjenost še večja. Po mostovžu

mladino zadnji shod bogoslovcev v Solnogradu, se veselo širi sedaj skoro po vseh višjih šolah avstrijskih in obeta lepega sadu.

Zivo gibanje se je pričelo po semeniških, ustanovljajo se podružnice, volijo odbori, zbirajo prostovoljni darovi, vse se trudi in dela, da položi svoj penaz na žrtvenik svete cerkve in pripomore po svojih močeh k probujanju katoliške zavesti. — Če bodejo vneti akademiki v tej meri nadaljevali, utegne se kmalu dvigniti v Solnogradu stavba katoliškega vseučilišča, gotovo lep spomenik katoliške zavesti in požrtvovalnosti.

V Tridentu ustanovili so bogoslovci nemške in italijanske narodnosti podružnico dne 22. oktobra, kmalu potem so jo osnovali tudi (večinoma slovenski in češki) bogoslovci v Celovcu, češki v Pragi.

Pri nas v Gradcu se je vršilo osnovalno zborovanje 5. novembra zvečer v veliki učilni dvorani bogoslovne fakultete. Prostor je bil praznično okrašen. Sredi divnega zelenja in cvetic je stala soha sv. Alojzija, čegar božjemu pokroviteljstvu je posvečeno podjetje. Na desni in levi sta bili doprsni podobi svetega očeta papeža in presvitlega cesarja. Dvorana je bila polna zborovateljev, zgolj mladih vseučilišnikov, navdušenih za katol. ideale: sveto vero, dom in cesarja. Prišli so vsi bogoslovci graškega semenišča, mnogi redovniki, odposlanci bogoslovcev iz Solnograda. Tudi vrli dijaki katoliškega akademičnega društva „Carolina“ z belo-rumenimi trakovi na prsih so bili prisotni.

Slavnostno sejo je otvoril mogočni Hallerjev sprev: „Gross ist der Herr.“

Na to stopi graški bogoslovec g. Gürtler na oder, pozdravi s pristranskimi besedami zbrane tovariše, vabeč jih k obilnemu pristopu in spodbujajoč na vztrajno delovanje za vzvišeno stvar. — Prebrali so potem pravila in določili posamezne točke gledé udnine, razmere do solnograškega društva, pravice in dolžnosti udov itd.

Najzanimivši del vnoreda bil je pa gotovo slavnostni govor semeniškega duhovnika gosp. Harringa. Govornik je v živih besedah slikal potrebo katoliškega vseučilišča, pobijal ugovore, kazal na težkočo, ki jih utegne podjetja imeti, kazal pa tudi na velesilo katoliške vztrajnosti in požrtvovalnosti, ki bode premagala vse zapreke. Strupeni nauki lažiliberizma, dejal je nekako, prodirajo z brezverskih vseučilišč pod krinko prosvete doli mej najnižje sloje ljudstva. Ondi spodkopujejo versko prepričanje, jemlje ljudstvu srečo in zadovoljnost. Tem žalostnim razmeram se more pomagati le z ustanovljenjem katoliških visokih šol, ki bodo ljudstvu vir prave duševne omike. — Od tamkaj mu bodo prihajali zanesljivi vodniki in učenci, ki ga ne bodo zlorabljali v svoje sebične namene. Z mnogimi težavami se je moralo podjetje bojevati. Nekaj smo jih že premagali, druge pa še bomo, če bomo delovali po geslu svojega nebeškega pokrovitelja: „Recte et immobiliter“. — Porok, da bode naše delo uspešno napredovalo, je občna navduševost, ki

čul je korake čuvajev in rožljanje orožja; gotovo je bil izdan. — Izdan? Potem je bil izdan tudi Irvinghton, morebiti vjet, zaprt in rešilni načrt uničen. —

Redarji okolu jetnišnice in v jetnišnici tudi niso vedeli, pri čem da so. Na cesti so videli ženo, ki je govorila z možmi, ki niso bili iz četrtinke; pri oknu hiše, ki je stala jetnišnici nasproti, zapazili so bili dva moža, ki sta nekaj pričakovala. A kaj bi pomenila vsa ta znamenja?

Redarjem se je bil dal tudi popis Irvinghtonove osebe, a čemu? — saj ga ni bilo v ječo. Mirno je delal v britškem muzeju in pričakoval večera, da bi se odpeljal k Pilfererju. Dva dečka sta se igrala sredi ceste; jeden izmeji njiju pušil je konček smodke, kateri je bil pobral na cesti.

Kmalu po peti uri pripeljal je rejen mož v rujavi suknji, s črnim pokrivalom, rumenkastih las in ravno takih brk — na majhnem vozičku črn sodček, ki je bil pokrit z belo ruto.

Ta mož ni bil sumljiv. Dospevši pred jetnišnico, postavil je sodček na tla, privlekel iz žepa nekaj, kakor debelo vrv, prerezal jo in dal jeden košček dečku, ki je pušil, drugi pa je prižgal in vtaknil v sod. Nato je urno odšel.

„Držite ga lopova!“ zavpil je predstojnik redarjev.

Dva redarja stečeta za njim; a ta se obrne in ustreli. Jednega je usmrtil, drugega težko ranil.

(Konec sledi.)

je zavladala po Avstriji za vzvišeno stvar. — Obilo pohvalo so zaslužile krepke besede gospoda govornika, toda do vrha je priklopelo veselje, ko so se prebrala priznana in pohvalna pisma solnograškega knez nadškofa dr. Hallerja in škofa Katschthalerja. Tudi državni poslanec pl. Fuchs počastil nas je s pohvalnim pismom. Brzojavke so došle iz Litomerice, Št. Polita, Št. Florijana, Ljubljane, Maribora, Tridenta, Linca.

Lepi vseh te slavnostne seje pokazal je sklep: Vpisalo se je nad sto udov: Nemcev, Čehov, Slovencev in Italijanov. Sledila je še volitev odbora. Cesarska pesem in „hoch“-klici na papeža in cesarja zaključili so lepo slavlje.

Položen je torej temelj mlademu društvu; upajmo, da bode tudi veselo prospevalo. Saj ga goje mlada navdušena srca katoliških akademikov. Prosim pa moramo tudi tu blagoslova iz nebes, kajti: „Neque qui plantat est aliquid, neque qui rigat, sed qui incrementum dat Deus“.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 11. novembra.

(„Slovenski Narod“) sme vzeti patent na logiko in duhovnost, odvetnika bode tudi lahko dobil v svojem taboru, da mu napiše primerno prošnjo. V včerajšnji številki se namreč spravi na telegram z Vrhniko, katerega smo objavili v predzadnji številki. Glasil se je: „Vseh volilcev 101, Lenarčiča volilo 37“. Iz tega sklepa modri „Narodov“ sotrudnik, da smo mi „tako perfidni, le na ignoranco svojih čitateljev“ računavši hoteli reči: G. Lenarčič je dobil 37 glasov, 64 pa kdo drugi. Ali je mogoča večja konfuznost? Pet dni pred volitvijo smo naznanili na prvem mestu, da konservativna stranka ne proglasi nobenega kandidata, tudi nismo nikjer čitali, da je poleg g. Lenarčiča še kak drugi kandidat, torej je moral vsak „ignorant“ tudi pri „Narodu“ — kajti i „Narodova“ gospoda pazljivo čita naš list — dotični telegram le tako razumeti, da je na Vrhniku 101 volilec, od teh pa jih je prišlo volit le 37. Sicer pa je „Narod“ sam prepričan, da bi mi ne zamolčali, ko bi „kdo drugi“ dobil 64 glasov. Da, „Narodova“ taktika obsoja se sama, ker njegovi bombardirji vedno s topovi streljajo na muhe.

(Program g. Lenarčiča.) Pri zadnjem volilnem shodu „Slov. društva“ v Postojini je g. Lenarčič kot kandidat, kakor poroča včerajšnji „Sl. Narod“, razložil svoja politična in gospodarska načela, po katerih se namerava ravnati. „V političnem oziru obeča — tako piše „Narod“ — da se bode kot zvest sin svojega naroda držal vselej strogo narodnega programa, kakor so ga določili na skupnem shodu dne 2. oktobra 1890. I. slovenski državni in deželni poslanci.“ — Več od slovenskega poslanca pa tudi mi ne zahtevamo. Na onem shodu je bila namreč tudi soglasno sklenjena naslednja resolucija: „Oziroma se na člen 19. temeljnih zakonov je gledé šolstva zahtevati, da se ljudska šola, namenjena odgoji slovenske, oziroma istersko-hrvatske mladine, povsod vredi na podlagi verskega izpovedanja in z izključno maternim učnim jezikom“ itd. To pa je ravno bistvo verske šole, kajti če je verska šola vrejena na podlagi verskega izpovedanja, pri nas torej katoliškega, prevevati mora ves poduk in vzgojo versko-nravni duh, kakor so to na shodu obširneje pojasnjevali trije govorniki iz treh kronovin. Kaj si je neki mislil generalni štab radikalnega tabora pri teh besedah gosp. kandidata? Gotovo bi mu bili najrajši postavili protikandidata, da so imeli kaj upanja do zmage.

(Gorostasna domišljavost.) Včerajšnji „Slov. Narod“ je ves prepreden s hudomušnimi izrodki bolne svoje fantazije in gorostasne domišljavosti. Tako trdi na nekem mestu: „V svesti smo si, da se je poslanec Klun osokolil le vsled našega pritiska na državne poslance slovenske, kajti sprevidel je gotovo, da je naš narod skrajno nezadovoljen z dosedanjim nedelavnostjo svojih zastopnikov in da bi utegnili priti zanj katastrofa, ko bi še nadalje sodelovali pri uničevanju naroda slovenskega.“ — Mož, ki je napisal te vrstice, pač sliši travo rasti. Iz ust nekega državnega poslanca samega smo slišali, še predno je „Narod“ objavil famozni članek o slovenskih državnih poslancih, da namerava prečast. gospod Klun govoriti o šolstvu. Gosp. poslanec bil bi torej govoril, kakor druga leta, ne gledé na to, kaj poreče radikalno glasilo, za katerega „ordre du jour“ se slovenski poslanci tako malo zmenijo, kakor za

lanski sneg, izvzemši morda jednega samega. Vprašamo dalje: Kdo je pooblastil „Slov. Narod“, da govori v imenu vsega slovenskega naroda, ko niti polovica posvetne inteligence ne trobi v njegov gorijski rog? Z ozirom na „uničevanje slovenskega naroda“ pa pokličemo radikalnemu „konfusionsrathu“ v spomin besede dr. Tavčarja, ki se glase: „Gotovo je, da od svojih zastopnikov nikakor ne smemo zahtevati, da naj bi brez odloga stopili v opozicijo proti vladi grofa Taaffeja. Ta vlada je za nas Slovence, posebno kolikor nas živi na Kranjskem, ugodnejša, nego bi bila vsaka, in tudi najmehekša levičarska vlada. Res je, da smo se Slovenci, posebno mi na Kranjskem, utrdili in si pridobili različne pozicije; res pa je tudi, da nas vržejo lahko za dokaj let nazaj, če bi prišla do vodstva kruta nemška vlada. Slovincem služi to le v korist, če bi se dal vzdržati mehki in na nobeno stran odločni sedanji vladni zistem.“ — „Erkläret uns, Graf Oerindur, diesen Zwiespalt der Natur.“

(Osebnosti.) Pri c. kr. deželnem žandarmerijskem poveljstvu št. 12. v Ljubljani je g. Jos. Supančič imenovan stotnikom prve vrste in g. Pavel Gardik de Garda stotnikom druge vrste. — C. kr. deželno nadsodišče je imenovalo g. dr. Frid. Preumerja avskultantom za Štajersko in pravnega praktika g. K. Sirka avskultantom za Koroško.

(Darilo.) Občesposlovani predsednik kranjske notarske kamore g. dr. Jernej Zupanec, je podaril 3000 gld. za šolo v Št. Lenartu nad Zelezniki. Blagi dobrotnik si je s tem postavil trajen spomenik v župniji, kjer je pred 81 leti zagledal luč sveta.

(Tovarna za sukno v Vodmatu) pri Ljubljani, katero je kupil g. Krenner iz Škofje Loke, je pred kratkim zopet pričela delo.

(Slovansko pevsko društvo) na Dunaju je minolo soboto priredilo v tej sezoni prvi koncert, ki je bil v vsakem oziru sijajen. Vdeležili so se ga mnogi odlični na Dunaju bivajoči Slovani, deputacije vseh slovanskih društev, od slovenskih državnih poslancev pa g. vladni svetovalec pl. Globočnik. Novoimenovanemu častnemu članu, g. Bouhalu, je društvo poklonilo častno diplomo in prstan z briljanti. Načelnica ženskega zbora je slavljencu izročila krasen šopek.

Glasba.

(Konec.)

Tudi S. Zoranovo „V noči“ 6. napev je skladatelj oblekel v dostojno glasbeno krilo, ki je prav prijetno pisano v vsem svojem zlogu. Komur bodo prejšnji napevi V. ugajali, temu brdo lepi motivi te pesmi tudi všeč. Nekaj peteroglasni stav, nekaj visokost soprana in tenorja kažeta, da skladatelj računa na lepe glasove in dobro zastavljen zbor čistih grl, ker pri veliki razdalji glasov v nekaterih taktih bi v kvartetu oziroma kvintetu ta kompozicija ne prišla do one veljave, katero ima v sebi.

7. Napev „Ljubav“ po besedah I. Kalčiča (Raste roža kraj potoka) je nežen v svoji celoti, kakor tudi v posamičnih 4 delih, kateri se v lepi sekvenci vrstijo zlahtno in milo. — 3. Stavek „Stokrat že se pripognila“ itd. podaja jako ljubko premembo med drugim stavkom in med „coda“, ki večinoma v osminkah $\frac{4}{4}$ takta brzi tok potoka in njega naraščaj lepo označujeta. Altov postop v 3. odstavku h-g-e (13. takt) je za pevca presenetljiv glede na prednji A-dur akord, še bolj pa na nastopni D-akord (d-a-d-fis.) kateri ni pripravljen v altovi melodiji.

Drugemu napevu „Pogovor z domom“ vspevred postavili bi 8. pesem te zbirke „Na planine“ (besede Krilanove,) ker je istotako veselega značaja. V tri odstavke razdeljeni napev je lahko priuščljiv, melodičen in v srednjem delu šaljivo-živahen, kar bode pevcem posebno ugajalo in jih podnetilo k uspešnemu prednašanju, ki ne bode zgrešilo povoljnega vtisa, osobito ker napev s tem odstavkom tudi konča.

Zadnja Volaričeva v tem zvezku je „Poziv k petju.“ Na besede „V petji oglašimo zdaj se složno mi“ uglasbil je g. p. H. Sattner prav mičen napev, katerega smo čuli pri koncertni preskušnji „Glasbene Matice“ pred par leti in je bil z živahnim odobravanjem sprejet. Nahaja se v izdajah „Glasbene Matice“, zvezek XIX, kakor tudi napev „Na planine“ od Sattnerja. Trio v Sattnerjevem napevu je izredno prijeten za uho; bode li Volaričeva skladba tudi deležna takega priznanja, težko je dognati. Napev je razdeljen v dva dela, prvi je priprost, v drugem delu je glasbena ritmika bolj komplicirana, kar pa napevu ravno ni na škodo. Ako se bode živahno in čvrsto izvajala, utegne tudi dober učinek napraviti.

Zunanja oblika te izdave je hvale vredna, avtografijsko je oskrbela spretna roka; da bi bila pisava tehnično dovršena, priporočali bi avtografu, da v prihodnje ne nareja tako okroglih glavic četrtinkam.

marveč bolj podolgovate, kakor so v tisku. Prav bi tudi bilo, ko bi pesnikovo ime stalo pod naslovom, skladateljevo pa ondi, kjer je sedaj pesnikovo; mnogi prepišejo kako pesmico, a konečno ne vedo, kdo je napev zložil; zunanji ovitek, ki največ trpi, je od slabega papirja in le na njem je čitati ime skladateljevo, v obče pa je ta zbirka v vsakem obziru mnogo lepša od prejšnjih Volaričev izdaj. Napevi obsegajo 20 strani prav jasnega tiska, torej 75 kr. nikako ni pretirana cena. Naj bi se pevec skladatelju hvaležni skazali z obilnim naročevanjem! In naša „Glasbena Matica“ naj podpira plodovito delavnost vrlo napredujočega umetelnika s tem, da tudi kak njegov umotvor poleg onih g. Foersterja in g. Nedveda zopet prično priobči; ako bode društvo več muzikalij na svitlo dalo, naraščalo bode tudi število članov in ugled bode čedalje več pridobival. S samimi lepimi besedami o delavnosti „Glasbene Matice“ se naši narodni glasbeni umetelnosti za bodočnost ne bode dosti koristilo. Zato treba nadarjenje glasbenike gojiti, vabiti jih in navduševati.

Telegrami.

Dunaj, 11. novembra. Cesar je v svojem odgovoru na nagovor delegacijskih predsednikov pri današnjem vsprejemu delegacij naglašal prijateljske razmere z vsemi državami, popolno sporazumljenje z zaveznikom za vzdržanje miru. Vse vlade zagotavljajo mirovne želje. Akoravno še neso odstranjene nevarnosti političnemu položaju v Evropi in se še vedno nadaljujejo oboroževanja, vendar upa cesar, da se bode vsled splošne potrebe miru končno dosegel mirovni namen. Cesar želi, da bi mogel svojim narodom naznaniti veselo vest, da je zagotovljen mir. Vlada je omejila proračun za vojsko in mornarico na najnujnejše potrebe in so se morala važne zahteve vojnega vodstva odložiti. Bosna in Hercegovina kažeta veden napredek.

Dunaj, 11. novembra. Predsednik avstrijske delegacije, knez Schönburg, naglašja v svojem nagovoru, da so delegati pripravljani skrbeti, da se ohrani moč države. Potrebno hočejo dovoliti, ozirajoč se pa tudi na to, koliko morejo žrtvovati narodi. Ohranjenje miru je evropskim narodom dvakrat potrebno, gledé na velike iznajdbe, ki obetajo razvoj obrtnije, trgovine in kmetijstva vseh držav. — Predsednik ogerske delegacije, grof Zichy, je izrazil zvestobo, udanost in pa zadovoljstvo, da se mejnarodna nasprotja niso bolj poostrila od zadnjega zborovanja delegacij. Spominja se socijalnih težav, katerih ovirajoči vpliv zahteva vso odločnost. Z veseljem pozdravlja ohranitev prijateljstva z zavezniki. Vendar ostane vedno najboljšje jamstvo za mir to, da smo za vojsko popolnoma pripravljeni. Ogerska delegacija se nadeja, da se srečno rešijo težave, in hoče potrebno dovoliti za brambeno moč države, ne da bi rušila srečno doseženo finančno ravnotežje.

Rim, 11. novembra. Med predstavo v nekem cirkusu v Castellamaru se je zrušila estrada. Ranjenih je nad 100 oseb.

Peterburg, 10. novembra. Srebrna poroka carske dvojice se je slovesno praznovala po vsi državi.

Kalkuta, 10. novembra. Vrtinec je tudi na Andamanskih otokih naredil veliko škode. Na indijskih kazenskih naselbinah je bilo mrtvih 60 kaznjencev, ranjenih pa 200.

Piccoli-jeva tinktura za želodec
je mehko, toda ob enem uplívno, delovanje prebavnih organov vrejšajoče sredstvo, ki krepi želodec, kakor tudi pospešuje telesno odpretje. — Cena steklenici 10 kr. (300—232)

Tuji.

9. novembra.

Pri **Maliču**: Zomsche, zasebnica; Tomšič, Kutscha, inženerja; Bellak, Reitter, Schweizer, Pribil, Fuchs, Princ, Ruckel, trgovci, z Dunaja. — Weisser, trgovec, iz Brna. — Merkler, trgovec, iz Pariza. — Venvenutti, Viezelli, Rosso s hčerjo; trgovci, iz Pirana. — Lauer, trgovec, iz Monakovega. — Meixner, trgovec, iz Grada. — Toppenheimer, trgovec, iz Berolina. — Glück, potovalec, iz Budimpešte. — Hirsch, zasebnik, iz Berna. — Maly, zasebnik, iz Tržiča. — Frank, zasebnik, iz Kamnika. — Solerti iz inomosta. — Petz, inženir, iz Beljaka. — Grofinja Lichtenberg, zasebnica, iz Grada.

Pri **Sona**: Kern; Knirsch, elektro-tehnik, s soprogo; Kominik, Schmidt, Srel, trgovci z Dunaja. — Dernjač s soprogo, in Prodnig, iz Maribora. — Berlič, župnik, iz Boh. Bele. — Piškur, župnik, iz Št. Ožbolta. — dr. Berger, štabni nadzdravnik v pok., s soprogo, iz Celja. — Novak z rodbino iz Ljubljane. — Krajnc, trgovčeva soproga, iz Ilir. Bistrice. — Laurič, trgovski pomočnik, iz Vitanja. — Žužek, inženrjeva soproga, iz Kranja. — Castelani, trgovec, iz Ferara. — Brüll, trgovec, iz Kutine. — Žagar, trgovec, s soprogo, iz Markoveca. — Kläbe, trgovec, iz Draždan.

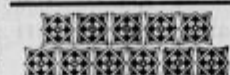
Pri **avstrijskem caru**: Stepančič, trgovec, iz Trsta. — Repine iz Prema. — Hugh, elektro-tehnik, z Dunaja.

Pri **Južnem kolodvoru**: Tombič iz Sevie. — Götzl, trgovec, z Dunaja.

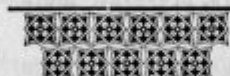
Pri **bavarskem dvoru**: Kral iz Zidanega Mosta. — Rappe in König iz Sp. Nemške Loke.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	krakomera v mm	toplomera po Celziju				
7. u. jut.	736 6	0-0	sl. szau.	oblačno		
8. u. pop.	734 4	1-8	sl. vzh.			
9. u. zveč.	735 8	—1-8	"	jasno		
Srednja temperatura 0 3°, za 4-6° pod normalom.						

KOČIJA
na pol pokrita, nova, elegantna in lahka
na prodaj za 320 gld. pri
Jos. Paulinu
(1459) 3-1 v Ljubljani (mejnarodna potovalna pisarna).

Zahvala.

Odbor akad. društva „Slovenija“ zahvaljuje se velečastitemu gos. Antonu Aškercu, svojemu častnemu članu, da je blagovolil pristopiti društvu kot podpornik s tem, da mu je daroval pet gol-dinarjev.

Na Dunaju, dué 9. novembra 1891.

Za odbor:

Žmavo,
t. č. predsednik.

Anton Bulovec,
t. č. blagajnik.

Največja zaloga
šivalnih strojev
JAN. JAX,
LJUBLJANA,
Najnižje cene.
Ugodni vplačilni obroki se (1410) dovoljujejo. (30-15)
Zamenjuje stare stroje.
Poprave vrše se točno trajno in ceno.

Potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in zancem pržalostno vest, da je naša preljubljena soproga, oziroma mati, gospa

Franja Lapajne roj. Šinkovec

danes dué 8 novembra ob 3. uri zjutraj po dolgej mučnej bolezni v 30. letu svoje starosti, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage ranike bode v torek, dué 10. novembra, popoldne ob 4. uri.

Sv. maše zadušnice se bodo brale pri Sv. Barbari in Sv. Križu na pokopališču.

Prerano umrla bodi priporočena v blag spomin in pobožno molitev.

IDRIJA, dué 8. novembra 1891.

Valentin Lapajne,
soprog.

Pavla, Davorina,
hčeri (1463) 1

Dunajska borza.

Dné 11. novembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	91 gld. 10 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	90 " 91 "
Zlata renta 4%, davka prosta	108 " 55 "
Papirna renta 5%, davka prosta	101 " 85 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1004 " — "
Kreditne akcije, 160 gld.	274 " 50 "
London, 10 funtov strl.	117 " 85 "
Napoleonodor (20 fr.)	9 " 36 "
Cesarski cekini	5 " 60 "
Nemških mark 100	57 " 82 1/2 "

Dné 10. novembra.

Ogerska zlata renta 4%	103 gld. 45 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 " 95 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	134 " 25 "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	146 " — "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	181 " 50 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 " 25 "
Zastavna pisma	100 " 20 "
Kreditne srečke, 100 gld.	184 " 50 "
St. Genois srečke, 40 gld.	61 " — "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	20 gld. 50 kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	16 " 60 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	19 " 50 "
Salmove srečke, 40 gld.	59 " — "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	48 " — "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	151 " 40 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2800	— " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	86 " 75 "
Papirni rubelj	1 " 18 1/2 "
Laških lir 100	45 " 50 "

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju, L. Wollzeile štev. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnice priporočamo:

4% gališke propinacijske zadolžnice.

4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komercijonalne banko.

4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

Zemljiških srečk dobitkovni listi.

Na leto 4 žrebanja.

Žrebanje že 16. novembra.

Glavni dobitek 15.000 gld. av. velj.

3 komadi le na 30 obrokov	à gld. 3—
5 komadov	" 30 " à gld. 5—
10 " " 30 " "	à gld. 10—